

Resolució dels lineals ordre 2 a coefficients constants

Equació:

$$ay'' + by' + cy = 0$$

(a, b, c ∈ ℝ)

Equació característica:

$$a \cdot m^2 + b m + c = 0$$

(Polinomi
gra 2)

Arrels Eq. Caract.

Solutions fundamentals

Reals $m_1 \neq m_2$

$$y_1(x) = e^{m_1 x}, \quad y_2(x) = e^{m_2 x}$$

Reals $m_1 = m_2 = m$

$$y_1(x) = e^{m x}, \quad y_2(x) = x e^{m x}$$

Complexes conjugats

$$m_1 = \alpha + i\beta$$
$$m_2 = \alpha - i\beta$$

$$y_1(x) = e^{\alpha x} \cos \beta x$$
$$y_2(x) = e^{\alpha x} \sin \beta x$$

- Exemple 1 : Oscil·lador harmònic de freqüència $\omega > 0$

$$y'' + \omega^2 y = 0$$

• Eq. característica :

$$m^2 + \omega^2 = 0$$

• Arrels Eq. caract. :

$$m_1 = i\omega, \quad m_2 = -i\omega$$

(complexes conjugats
de part real zero)

• Solucions fonamentals :

$$y_1(x) = \cos \omega x, \quad y_2(x) = \sin \omega x$$

$$(\alpha = 0, \beta = \omega)$$

• Solució general :

$$y(x) = C_1 \cos \omega x + C_2 \sin \omega x$$

- Exemple 2: Oscil·lador harmònic esmorteït

$$y'' + 2\varepsilon y' + w^2 y = 0$$

* $w > 0$ Freqüència oscil·lador no esmorteït

* $\varepsilon > 0$ Coeficient d'esmorteïment (força de fricció proporcional a la velocitat)

- Eq. caract.: $m^2 + 2\varepsilon m + w^2 = 0$

- Arrels Eq. caract.:

$$m_{1,2} = \frac{-2\varepsilon \pm \sqrt{(2\varepsilon)^2 - 4w^2}}{2} = -\varepsilon \pm \sqrt{\varepsilon^2 - w^2}$$

(i) Case Sub-damped: $\boxed{\xi < \omega}$

Two complex conjugates: $M_{\pm} = -\xi \pm i\sqrt{\omega^2 - \xi^2}$

$$(\alpha = -\xi, \beta = \sqrt{\omega^2 - \xi^2})$$

Solution: $y(t) = C_1 e^{-\xi t} \cos(\sqrt{\omega^2 - \xi^2} t) + C_2 e^{-\xi t} \sin(\sqrt{\omega^2 - \xi^2} t)$

(ii) Case Critically damped: $\boxed{\xi = \omega}$

One real double root $m = -\xi$

Solution: $y(t) = C_1 e^{-\xi t} + C_2 e^{-\xi t} \cdot t$

(iii) Case Over-damped: $\boxed{\xi > \omega}$

Two real different roots: $M_{\pm} = -\xi \pm \sqrt{\xi^2 - \omega^2} < 0$

Solution: $y(t) = C_1 e^{(-\xi + \sqrt{\xi^2 - \omega^2}) t} + C_2 e^{(-\xi - \sqrt{\xi^2 - \omega^2}) t}$

Cas no homogèni: mètode de variacús de les constants

• Equació:

$$ay'' + by' + cy = g(x)$$

($a, b, c \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$)

• Equació normalitzada:

$$y'' + p y' + q y = f(x)$$

$$f(x) = \frac{g(x)}{a}$$

• Sigui $\{y_1(x), y_2(x)\}$ un conjunt fonamental de solucions
de l'homogènia $ay'' + by' + cy = 0$

• Calculem el seu Wronskià, definit pel determinant:

$$W(x) = \begin{vmatrix} y_1(x) & y_2(x) \\ y_1'(x) & y_2'(x) \end{vmatrix}$$

Tenim $W(x) \neq 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$.

- Calculem $u_1(x)$ i $u_2(x)$ mitjançant les integrals següents

$$u_1(x) = - \int \frac{g_2(x) f(x)}{w(x)} dx$$

$$u_2(x) = \int \frac{g_1(x) f(x)}{w(x)} dx$$

($u_1(x)$ i $u_2(x)$ són primitives qualssevol i sense const integració)

• Llavors:

$$y_p(x) = u_1(x) g_1(x) + u_2(x) g_2(x)$$

donem una Solució particular de l'EDO no homogènia

• La Solució general de l'EDO no homogènia és:

$$y(x) = y_p(x) + c_1 y_1(x) + c_2 y_2(x) \quad (c_1, c_2 \in \mathbb{R})$$

- Example 3: Resolver el PVI

$$y(\pi) = 1, y'(\pi) = 0$$

Pen 1° edo

$$y'' + y = \frac{1}{\cos x}$$

$$, x \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

• Conjunto fundamental edo homogênea $y'' + y = 0$:

$$y_1(x) = \cos x$$

$$y_2(x) = \sin x$$

• Wronskian $\{y_1(x), y_2(x)\}$: $W(x) = \begin{vmatrix} \cos x & \sin x \\ -\sin x & \cos x \end{vmatrix} = 1$

• Soluções particular edo no homogênea:

$$u_1(x) = - \int \frac{\sin x \cdot \left(\frac{1}{\cos x}\right)}{1} dx = - \int \frac{\sin x}{\cos x} dx = \ln(\cos x) + C_1^0$$

$$u_2(x) = \int \frac{\cos x \cdot \left(\frac{1}{\cos x}\right)}{1} dx = \int 1 dx = x + C_2^0$$

$$\text{obtemos: } y_p(x) = u_1(x) y_1(x) + u_2(x) y_2(x)$$

$$= \ln(\cos x) \cdot \cos x + x \cdot \sin x$$

• La Solució general de l'EDO no homogènia és:

$$y(x) = y_p(x) + c_1 y_1(x) + c_2 y_2(x) = \\ = h(\cos x) \cdot \cos x + x \cdot \sin x + c_1 \cos x + c_2 \sin x$$

• Resolem el PVI

$$1 = y(0) = h(\cos(0)) \cdot \cos(0) + 0 \cdot \sin(0) + c_1 \cos(0) + c_2 \sin(0) = c_1$$

$$y'(x) = -h(\cos x) \sin x + x \cos x - c_1 \sin x + c_2 \cos x$$

$$0 = y'(0) = -h(\cos(0)) \sin(0) + 0 \cdot \cos(0) - c_1 \sin(0) + c_2 \cos(0) = c_2$$

• La Solució del PVI és

$$y(x) = h(\cos(x)) \cdot \cos x + x \sin x + \cos x$$

- Exemple 4: Trobem la solució general de $y'' - 2y' + y = e^x$

• Equació característica e do homogènia:

$$m^2 - 2m + 1 = 0$$

• Arrels eq. caract. / Solucions fonamentals e do homogènia:

$$\{1, 1\} \text{ (doble)}$$

$$y_1(x) = e^x, \quad y_2(x) = x e^x$$

• Wronskià $\{y_1(x), y_2(x)\}$: $W(x) = \begin{vmatrix} e^x & x e^x \\ e^x & (x+1)e^x \end{vmatrix} = e^{2x}$

• Solució particular e do mo homogènia: $(f(x) = e^x)$

$$u_1(x) = - \int \frac{y_2(x) f(x)}{W(x)} dx = - \int \frac{x e^x \cdot e^x}{e^{2x}} dx = - \int x dx = - \frac{x^2}{2} + C_1$$

$$u_2(x) = \int \frac{y_1(x) f(x)}{W(x)} dx = \int \frac{e^x \cdot e^x}{e^{2x}} dx = \int 1 dx = x + C_2$$

• obtenim: $y_p(x) = u_1(x) y_1(x) + u_2(x) y_2(x) = - \frac{x^2}{2} e^x + x \cdot x e^x = \frac{x^2}{2} e^x$

• Solució general: $y(x) = y_p(x) + C_1 y_1(x) + C_2 y_2(x) = \frac{x^2}{2} e^x + C_1 e^x + C_2 x e^x$

- Example 5: Oscillador harmònic forçat periòdicament

$$X'' + X = \sin(\omega t), \quad \omega > 0$$

Oscillador
harmònic de
freqüència = 1

forçament (el periòde
periòdic de
freqüència ω
és $T = 2\pi/\omega$)

Solució general:

• Cas no-resonant ($\omega \neq 1$)

$$X(t) \equiv \frac{1}{1-\omega^2} \sin(\omega t) + C_1 \cos t + C_2 \sin t$$

• Cas ressonant ($\omega = 1$)

$$X(t) = -\frac{t}{2} \cos t + C_1 \cos t + C_2 \sin t$$

Resolució:

$$\{ \begin{matrix} x_1(t) = \cos t, & x_2(t) = \sin t \end{matrix} \} \quad \text{cjt. Formant al solucions}$$

ado homogènia $X'' + X = 0$. El seu transició és:

$$W(t) = \begin{vmatrix} x_1(t) & x_2(t) \\ x_1'(t) & x_2'(t) \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \cos t & \sin t \\ -\sin t & \cos t \end{vmatrix} = \boxed{1}$$

• Busquem una solució particular de l'ado homogènia
Per variació de les constants: $f(t) = \sin wt$

$$X_p(t) = u_1(t) x_1(t) + u_2(t) x_2(t) \quad \text{on:}$$

$$u_1(t) = - \int \frac{x_2(t) f(t)}{W(t)} dt = - \int \sin t \cdot \sin(wt) dt$$

$$u_2(t) = \int \frac{x_1(t) f(t)}{W(t)} dt = \int \cos t \cdot \cos(wt) dt$$

• Calculus: Recordem:

$$\boxed{\cos w \neq 1}$$

$$\sin \alpha \cdot \sin \beta = \frac{1}{2} (\cos(\alpha - \beta) - \cos(\alpha + \beta))$$
$$\sin \alpha \cdot \cos \beta = \frac{1}{2} (\sin(\alpha + \beta) + \sin(\alpha - \beta))$$

$$u_1(t) = - \int \sin t \cdot \sin(wt) dt = -\frac{1}{2} \int \{ \cos(1-w)t - \cos(1+w)t \} dt =$$

$$= -\frac{1}{2} \left\{ \frac{\sin(1-w)t}{1-w} - \frac{\sin(1+w)t}{1+w} \right\} + \mathcal{C}_1^{\text{no}}$$

$$u_2(t) = \int \sin(wt) \cdot \cos t dt = \frac{1}{2} \int \{ \sin(1+w)t + \sin(w-1)t \} dt =$$
$$= \frac{1}{2} \left\{ -\frac{\cos(1+w)t}{1+w} + \frac{\cos(w-1)t}{w-1} \right\} + \mathcal{C}_2^{\text{no}}$$

$$\cos w \neq 1$$

$$X_P(t) = u_1(t) \cos t + u_2(t) \sin t =$$

$$= -\frac{1}{2} \left\{ \frac{\sin(1-w)t}{1-w} - \frac{\sin(1+w)t}{1+w} \right\} \cdot \cos t +$$

$$+ \frac{1}{2} \left\{ -\frac{\cos(1+w)t}{1+w} - \frac{\cos(w-1)t}{w-1} \right\} \cdot \sin t =$$

$$= \frac{1}{2(1-w)} \left\{ \sin(w-1)t \cdot \cos t + \cos(w-1)t \cdot \sin t \right\} +$$

$$+ \frac{1}{2(1+w)} \left\{ \sin(1+w)t \cdot \cos t - \cos(1+w)t \cdot \sin t \right\}$$

$$= \frac{1}{2(1-w)} \sin(wt) + \frac{1}{2(1+w)} \sin(wt) =$$

$$= \frac{1}{1-w^2} \sin(wt)$$

$$\boxed{\cos w = 1}$$

$$u_1(t) = - \int \sin^2 t \, dt = - \int \frac{1 - \cos(2t)}{2} \, dt = -\frac{1}{2}t + \frac{1}{4}\sin(2t) + C_1^0$$

$$u_2(t) = \int \cos t \cdot \sin t \, dt = \frac{\sin^2 t}{2} + C_2^0$$

$$x_p(t) = u_1(t) \cos t + u_2(t) \sin t =$$

$$= \left(-\frac{1}{2}t + \frac{1}{4}\sin(2t) \right) \cos t + \frac{\sin^2 t}{2} \sin t =$$

$$= -\frac{t}{2} \cos t + \frac{1}{2} \left\{ \sin t \cdot \cos^2 t + \sin^3 t \right\} =$$

$$= -\frac{t}{2} \cos t + \frac{1}{2} \sin t$$

Observem que si bé aquesta és la solució particular que obtenim, també ho és $x_p(t) = -\frac{t}{2} \cos t$, ja que $\frac{1}{2} \sin t$ és combinació de $x_1(t) = \cos t$ i $x_2(t) = \sin t$